

DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS

Zondag 1 t/m 13

*Vragen voor kinderen en jongeren
bij de catechismuspreken
van ds. J.J. van Eckeveld*

Zondag 1

Voor kinderen

1. Wanneer heb jij troost nodig?
2. Waarom ben jij weleens verdrietig?
3. Ben je wel eens verdrietig geweest omdat je papa of mama verdriet deed door je zonde? En de Heere? Denk je er wel eens aan dat je de Heere ook verdriet deed met je zonden?
4. Waardoor is er verdriet op de wereld gekomen?
5. Ken je verdrietige mensen in de Bijbel die door de Heere werden getroost?
6. Troost brengt verlossing mee: waarvan verlost de Heere Jezus?
7. Wat gebeurt als je helemaal leegbloedt? Wat betekent dus: met je bloed betalen?
8. Van Wie ben je als je met Jezus bloed betaald bent?
9. Gemiddeld heeft een mens ongeveer 100.000 haren op het hoofd. Zonder de wil van God valt daar nog geen één van op de grond. Wat vertelt ons dat over de Heere?
10. In de preek hoorden we dat de Heilige Geest je kan leren hoe erg je zonden zijn. Wat kan de Heilige Geest je nog meer leren?
11. De dominee zei: “de Geest van Christus weet raad met de grootste zondaar, ook als het zo onbereikbaar lijkt”. Waar moeten we dan om bidden?

Jongeren

1. Wie hebben de Heidelbergse catechismus geschreven? En weet je ook wie van de twee het meeste geschreven heeft?
2. Wat veronderstelt troost?
3. Wat zijn de drie stukken die in de catechismus aan de orde komen?
4. Noem twee voorbeelden waar we deze drie stukken in de Bijbel terugvinden.
5. Wat is troost eigenlijk?
6. Een balling is uit zijn vaderland verdreven. Wat heeft ellende met een balling te maken?
7. Wat is de oorzaak van alle ellende?
8. Wat is de diepste kern van onze ellende?
9. Wat betekent: de troost is er, maar ze ligt buiten u!
10. Hoe kunnen alle zonden worden samengevat?
11. Hoe biedt de Heere Jezus troost in alle ellende door al onze zonden?
12. Waaruit blijkt in de catechismus dat de verlossing door Christus heel persoonlijk is?
13. Laat zien vanuit antwoord 1 wat de Vader, de Zoon en de Heilige Geest bijdragen aan de troost van een christen.
14. Wat doet de Heilige Geest in het hart van de gelovige volgens de catechismus?
15. Wanneer weet je de enige troost te hebben?

Zondag 2

Kinderen

1. Wat betekent de tekst dat de gezonden geen medicijnmeester (een dokter) nodig hebben, maar de zieken, de zieken?
2. Het is heel gevaarlijk om te slapen in een brandend huis; leg uit dat iemand die niet weet hoe zondig hij is, in net zo'n groot gevaar is.
3. Wat is onze diepste ellende?
4. Vul aan uit Jesaja 59:2: Uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en
5. Met wie heeft koning David overspel gepleegd? Welke psalm heeft hij gemaakt nadat hij tot berouw was gekomen?
6. Hoe weten we dat de wet van God eeuwig van kracht blijft?
7. Als de wet in de kerk wordt gelezen is die voor ons als spiegel. Wat betekent dat?
8. Wat is de samenvatting van de wet? (kijk zo nodig in Mattheus 22 : 37 – 39)
9. Ken je het verhaal van de rijke jongeling? Wat miste hij?
10. Kunnen wij Gods wet helemaal houden?
11. Waarom is het goed om te weten dat je zondig bent? Wat heb je daaraan?

Jongeren

1. Wat betekent het om wel de grootte van je verdriet en niet de grootte van je zonde te kennen?
2. Welke van de 7 gemeenten in Klein-Azië dacht rijk te zijn, maar was in werkelijkheid arm? Lees de tekst in Openbaring 3:14.
3. Wat is de weg naar vergeving? Spreuken 28:13.
4. Waarom is het niet goed om zorgeloos te leven?
5. Wat noemt ds. Hellebroek onze grootste ellende?
6. Ellendekennis moet bevindelijke kennis zijn; wat betekent dat?
7. Echte ellendekennis maakt werkzaam; wat betekent dat?
8. Echte ellende kennis maakt ootmoedig. Geef een paar voorbeelden van wat ootmoed betekent.
9. Hoe leer je je ellende kennen?
10. Is kennis van jezelf door de wet hetzelfde als zelfkennis door psychologisch onderzoek?
11. Wat leert de wet ons over onszelf?
12. Wat is de vervulling van de wet?
13. Hoe belangrijk is liefde in jouw leven?
14. Wat is de geestelijkheid van de wet?
15. Leg uit dat de wet wel hulpmiddel, maar geen heilsmiddel is.
16. Ken je een voorbeeld uit de Bijbel van iemand die Gods wet helemaal wilde houden?
17. Wat is de uitdrijvende functie van de wet?
18. Wat doe jij met de wetenschap dat je een zondaar bent?

Zondag 3

Kinderen

1. Wat zijn de 4 soorten werk om onze ellende te kennen?
2. Geef een voorbeeld van iemand in de Bijbel die een ander de schuld gaf.
3. Is het Gods schuld dat wij zondaren zijn?
4. Hoe heeft God de mens geschapen?
5. Waartoe heeft God de mens geschapen?
6. Waar is de zonde begonnen, in de hemel of op aarde?
7. Welke personen in de Bijbel werden ook door de duivel verzocht?
8. Waarom heeft de duivel een slang uitgekozen om door te praten?
9. De duivel liet Eva naar verkeerde dingen kijken. Naar welke verkeerde dingen kunnen wij kijken?
10. Hebben Adam en Eva per ongeluk gezondigd?
11. Wat is de moederbelofte?
12. Wie is er rein uit onreine ouders geboren?
13. Wat betekent het om wedergeboren te worden?

Jongeren

1. Waarom willen we altijd een ander de schuld geven als wij iets verkeerd hebben gedaan?
2. Wiens schuld is het dat de wereld vol ellende en nood is?
3. Waaruit bestaat het beeld van God?
4. Met welk doel heeft God ons geschapen?
5. Waar komt onze ellende vandaan?
6. Welke tactiek gebruikt de duivel in zijn verzoeken?
7. Wat was het proefgebod?
8. Moet je met de duivel in discussie gaan als hij vraagtekens achter Gods Woord zet?
9. De duivel kent onze zwakke plekken. Wat is jouw zwakke plek?
10. Wat was het allerergste wat Eva deed?
11. Wat bedoelen we met erfschuld en erfsmet? Is dat eigenlijk wel eerlijk?
12. Wedergeboorte is de enige verlossingsweg, wat betekent dat voor onze eigen mogelijkheden?
13. Hoe worden we wedergeboren? Hoe merk je het als je wederom geboren bent?

Zondag 4

Kinderen

1. In welke drie dingen van God is geen onrecht?
Herinner de drie punten van de preek.
2. Aan wie gaf Adam de schuld in het paradijs?
3. De dominee gaf het voorbeeld dat iemand die 1000 euro leunt, dat na 3 maanden weer moet terugbetalen, ook wanneer hij het niet meer heeft, omdat hij het aan allerlei dingen uitgegeven heeft. Wat betekent dit voorbeeld als we denken aan de Heere en de mensen?
4. Mag een rechter iemand die schuldig is aan bij voorbeeld een moord, onschuldig verklaren? En kan God dat?
5. Wat betekent dat we kinderen des toorns zijn?
6. Wat zijn tijdelijke straffen? Welke tijdelijke straf kreeg de priester Zacharias?
7. Hoe laat het laatste vers van Romeinen 6 zien dat God de zonde wil straffen?
8. Geef een voorbeeld dat God barmhartig is.
9. Hoe laat de Heere Zijn barmhartigheid zien in de gelijkenis van de verloren zoon?

Jongeren

1. Waarom willen wij mensen graag God de schuld geven?
2. Waarom is God niet de schuld van onze ellende?
3. Adam heeft in zijn val zijn nakomelingen meege-sleurd. Geef nog een voorbeeld waarin één per-
soon veel anderen kan meeslepen.
4. Hoe erkent de verloren zoon schuldig te zijn?
5. Ervaar je zelf weleens weerzin tegen de zonde?
Hoe komt dat?
6. De gedachte dat God de zonde ongestraft kan
laten komt omdat we niet beseffen
7. Welke straffen heeft de zonde verdiend?
8. Hoe zien we op Golgotha dat Gods rechtvaardig-
heid en barmhartigheid een eenheid zijn?
9. Noem de voorbeelden van twee kinderen van God
die bogen voor Gods rechtvaardig oordeel over
hun zonen.
10. Wat is het verschil tussen straf en kastijding?

Zondag 5

Kinderen

1. Wat was het thema van de preek?
2. Wanneer zoek je een middel om verlost te worden?
3. De farizeeërs waren eigengerechtig. Wat betekent dat? Denk aan de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar.
4. Waarom kunnen wij niets verdienen voor God?
5. Hoe probeerde Luther verdienste te verzamelen?
6. Wat was de betekenis van de offers van stieren en schapen in het Oude Testament?
7. Wie is de Middelaar die alleen voor onze schuld betalen kan?
8. In de preek zei de dominee dat je de Middelaar kunt vinden door de Bijbel te onderzoeken. Vraag eens aan je vader of moeder hoe hij of zij dat doet.

Jongeren

1. Wat is borggerechtigheid? Wat is een borg?
2. Wat is plaatsbekleding? Kun je een voorbeeld geven?
3. Als je geestelijke nood ervaart, zoek je naar verlossing. Hoe stel je je geestelijke nood voor?
4. Waarom spreekt deze zondagsafdeling niet direct over de Heere Jezus?
5. Wat is Gods gerechtigheid?
6. Wat is eigengerechtigheid?
7. Hoe word je zalig in de islam, het jodendom en het heidendom? Vergelijk ze.
8. Waarom zal de Heere zonder Christus nooit een gebed verhoren?
9. Waarom moet onze Middelaar God en mens zijn?
10. Weet je een tekst in de Bijbel waaruit blijkt dat Christus God en mens tegelijk was?
11. Christus openbaart Zich in het Evangelie. Welke uitwerking heeft dat op je?

Zondag 6

Kinderen

1. Wat betekent het woordje “evangelie”?
2. Waarom moest de Heere Jezus echt mens zijn?
3. Waarom moest de Heere Jezus ook echt God zijn?
4. Hoe weten we dat de Heere Jezus geen zonden had?
5. Wat riep de Kananese vrouw tot Jezus? En wat de blinde Bartimëus?
6. Wat doet de Heere Jezus als middelaar in de hemel?
7. Wat is de moederbelofte?
8. Wie zijn de heilige patriarchen?
9. Kun je een profetie noemen uit het Oude Testament die ons op Christus wijst?
10. Ben je weleens bang dat de Heere Jezus jou niet kan zalig maken?

Jongeren

1. Wat is het werk van een (be)middelaar?
2. Hoe weten we dat Jezus echt mens was? Geef voorbeelden uit de Bijbel.
3. Waarom moest de Heere Jezus een rechtvaardig mens zijn?
4. Geef voorbeelden uit de Bijbel waaruit blijkt dat de Heere Jezus geen zonde had.
5. Waarom moest de Heere Jezus waar God zijn?
6. Wie ontkennen vandaag dat de Heere Jezus God is?
7. Noem enkele plaatsen in de Bijbel waar de Heere Jezus God wordt genoemd.
8. Noem de 4 dingen uit vraag en antwoord 18 die Christus voor Zijn kerk geworden is.
9. Zelfverlossing is een Tantaluskwelling. Leg uit.
10. Hoe werken wet en evangelie samen om een zondaar te behouden?
11. Noem enkele ceremoniën uit het Oude Testament en leg uit hoe ze ons op Christus wijzen.
12. De Heere Jezus is een volmaakte Zaligmaker. Waar zit jouw probleem waarvoor je Hem het hardste nodig hebt.

Zondag 7

Kinderen

1. Wat antwoordde de Heere Jezus op de vraag: zijn er ook weinigen die zalig worden?
2. Wat bedoelt de Heere Jezus met de gelijkenis van de wijnstok en de ranken? Wie is de wijnstok en wie zijn de ranken en hoe zijn ze verbonden?
3. Houd je echt van een meisje als je met haar wilt trouwen omdat ze rijk is? Zo moet het je bij de Heere Jezus ook niet om de weldaden gaan (om wat je van Hem krijgt), maar om
4. Welk soort dingen worden nageemaakt?
5. Noem drie soorten geloof die niet het ware geloof zijn.
6. Geef een voorbeeld van mensen met een wondergeloof.
7. Noem twee belangrijke woorden die uitleggen wat geloof is.
8. Het geloof maakt Jezus dierbaar; wat betekent dat? Wat zou jij voor de Heere Jezus over hebben?
9. Een christen moet geloven wat we belijden in de 12 artikelen die op zondagmiddag worden voorgelezen. Noem drie dingen op uit die 12 artikelen.

Jongeren

1. Wat is het verschil tussen alverzoening en algemene verzoening?
2. Wat is het antwoord van de catechismus op de vraag: Mijn ziel, doorziet gij uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?
3. Wie worden alleen zalig, volgens vraag 20?
4. Het gelooft lijft in Christus in. wat betekent dat? Waarom is dat belangrijk?
5. Wat zijn de weldaden van Christus die het geloof aanneemt?
6. Waarom benadrukt de preek: Eerst de Persoon, dan de weldaden?
7. Waarom spreekt de catechismus van het ware geloof?
8. Waar zit het historisch geloof vooral? en waar het tijdgeloof?
9. Is het erg om een historisch geloof te hebben, of een wondergeloof, of tijdgeloof?
10. Geloven doe je met je hart. Wat is het verschil tussen kennen met je hart en kennen met je verstand?
11. Wat is vertrouwen? Kun je een voorbeeld geven van echt vertrouwen?
12. Het ware geloof zegt: niet alleen anderen, maar ook mij! Leg dit uit met je eigen woorden.
13. Wat is het plaatsmakend werk van de Heilige Geest?
14. Wat is het verschil tussen toevluchtnemend geloof en verzekerd geloof?

Zondag 8

Kinderen

1. Hoe worden de artikelen van ons christelijk geloof verdeeld?
2. Hoe openbaart de Schrift dat God is?
3. In hoeveel goden geloven wij?
4. Hoeveel personen kennen wij in de ene God?
5. Hoe kunnen we de drie-eenheid zien bij de doop van Jezus?
6. Welk vers uit de Avondzang heeft met de Drie-eenheid te maken?
7. Wat is het werk van God de Zoon voor onze zaligheid?
8. Wat zegt de dominee als iemand gedoopt wordt? Wat betekent dat?

Jongeren

1. De bekering begint als God werkelijkheid wordt in ons leven. Hoe zou je dat merken?
2. Hoe leer je God kennen uit de schepping?
3. Wat zijn polytheïstische volken?
4. Eén God – drie Personen – kun je dat begrijpen?
5. Noem een tekst in het Oude Testament die al hint naar de drie-eenheid.
6. Noem 2 duidelijke teksten in het Nieuwe Testament (Mt.28 en 2Kor.13).
7. Waarom is het geloof in de drie-eenheid zo belangrijk?
8. Welk werk van God wordt speciaal verbonden met God de Vader?
9. Welk werk van God wordt speciaal verbonden met God de Zoon?
10. Welk werk van God wordt speciaal verbonden met God de Heilige Geest?
11. Niet om Hem te begrijpen heeft God ons geschapen maar om hem te
12. Wat is het werk van Vader, Zoon en Heilige Geest voor onze zaligheid?
13. Wat bedoelen we als we zeggen dat God een God van volkomen zaligheid is?

zondag 9

Kinderen

1. Wat zijn het thema en de drie punten van de preek?
2. Wat zegt de berijmde Psalm 19 vers 1 over Gods schepping?
3. In hoeveel dagen heeft de Heere de hemel en de aarde gemaakt?
4. Wie moet je kennen om God de Vader te leren kennen?
5. Wat doet een vader voor zijn kinderen en wat doet God als Vader voor Zijn kinderen?
6. Hoe onderhoudt en zorgt God voor Zijn schepping?
7. Lees Hebreëen 11 vers 3. Wat leert dat vers ons over de schepping?
8. Hoe kan een vogel een voorbeeld voor ons zijn?
9. Wat vind jij het mooiste wat de Heere God geschapen heeft?

Jongeren

1. Wat betekent de vergelijking van de schepping met een boek en letters?
2. Wat kan de evolutieleer nooit verklaren?
3. Waarom kunnen we zonder geloof in de schepping niet zalig worden?
4. Waarin ligt de troost en waarde van het geloof in de Schepper?
5. Waarom zou de duivel zijn pijlen juist op dit leerstuk afschieten?
6. Wat zegt dr. H. Kuitert over de Bijbel? Hoe kun je dat weerleggen?
7. Wat zijn vaderlijke kastijdingen?

Zondag 10

Kinderen

1. Kun je de drie punten van de preek nog opnoemen?
2. Welke twee werken van God horen onlosmakelijk bij elkaar?
3. Welke psalm zingt heerlijk van Gods schepping en onderhouding?
4. De medewerking van de Heere is de kracht die Hij geeft waardoor alle schepselen iets doen kunnen. Weet je een Bijbels voorbeeld dat God Zijn medewerking even niet gaf?
5. Geef voorbeelden waaraan je kunt zien dat God alles bestuurt in het leven van Jona? En in jouw leven?
6. Wat bedoelen we met “Vaders hand”?
7. Kuikentjes vluchten bij gevaar onder de vleugels van de moederhen. Hoe lijken Gods kinderen op die kuikentjes?
8. Wat zei Eli, toen de profeet het oordeel over zijn zoons uitsprak?
9. Hoe kan God onze Vader zijn?

Jongeren

1. Wat betekent het woord voorzienigheid? Waar komen we het woord voorzien tegen in de Bijbel?
2. Welke drie daden zijn er in Gods voorzienigheid?
3. Voor wie is de leer van de voorzienigheid een troost?
4. Welke voorbeelden uit de Bijbel werden genoemd om te laten zien dat Gods voorzienigheid ook over kleine dingen gaat? (Denk bijv. aan David en Absalom)
5. Wat is de troost van de voorzienigheid?
6. Gaan er dingen in ons leven buiten God om?
7. Hoe leer je dankbaar te zijn?
8. Ken jij een voorbeeld (uit je eigen leven misschien) dat tegenspoed later een zegen bleek te zijn?
9. Noem redenen waarom God het lijden kan toelaten in ons leven.
10. Wat is Gods bijzondere voorzienigheid?
11. Hoe hangen vaderschap, kinschap en borgschap samen?
12. Als je op Gods zorg vertrouwt, is dat dan het ware geloof?

Zondag 11

Kinderen

1. Welke vier namen van de Zaligmaker noemt de apostolische geloofsbelijdenis?
2. Wie heeft de Heere Jezus Zijn naam gegeven? Hoe weten we dat?
3. Wat betekent de naam 'Jezus'?
4. Welke twee namen in het Oude Testament zijn eigenlijk hetzelfde als de naam Jezus?
5. Vraag je ouders waarom ze jou je naam hebben gegeven.
6. Wat is onze naam van nature, zoals we geboren worden?
7. Waarvan verlost de Heere Jezus?
8. Wat is het hoogste (ergste) kwaad en het hoogste (beste) goed?
9. Wat zijn heiligen in de Rooms-Katholieke kerk?
10. Wat is de grootste zonde? Denk aan het voorbeeld van de Schotse dominee en de huilende jongeman.

Jongeren

1. Welk hoofdstuk werd gelezen in de dienst? Waarom was dat, denk je?
2. Als je koning Willem-Alexander zegt, dan is koning zijn ambtsnaam en Willem-Alexander zijn persoonsnaam. Wat zijn de persoonsnaam en ambtsnaam van de Zaligmaker?
3. Wat betekent de naam Absalom? Wat betekent Rehabeam? Wat betekent je eigen naam? Wat betekent je naam voor jezelf?
4. Wat is zalig maken volgens ds. Hellenbroek?
5. Welke twee tegenovergestelde gevolgen heeft de openlijke verkondiging van de naam Jezus?
6. Kun je Jezus liefhebben en tegelijk de zonde liefhebben?
7. Waarom is het Jezus alles of niets?
8. Waaraan kun je het werk van de Heilige Geest herkennen?

Zondag 12

Kinderen

1. Als je Koning Willem Alexander zegt, dan is koning de ambtsnaam en Willem-Alexander de persoonsnaam. Bij Jezus is Jezus de persoonsnaam. Weet je ook de ambtsnaam van Jezus?
2. Welke drie ambten bekleedt Christus?
3. Geef twee voorbeelden van mensen in het Oude Testament die gezalfd werden.
4. Hoe werd Christus gezalfd bij Zijn doop?
5. Wie hebben beleden dat Jezus de Christus was?
6. Wat is het werk van een profeet? Hoeveel profeten kun jij opnoemen?
7. Doet Christus Zijn werk als profeet nog steeds?
8. Wat is het werk van een priester? Noem de namen van enkele priesters.
9. Wat is het werk van een koning? Wie was een goede koning? Wie was een heel slechte koning?
10. Wat is de enige reden dat we verlost kunnen worden?
11. Waar lezen we dat het werk van Christus het werk van de priesters in het Oude Testament ver te boven gaat?
12. Waarom is Christus een veel belangrijker koning dan keizer Augustus?
13. Hoe kun je Gods Naam belijden?
14. Ben je weleens uitgescholden omdat je christen bent? Wat heb je toen gedaan?

Jongeren

1. Wat betekent de naam Christus en hoe luidt die naam in het Oude Testament?
2. Wat betekent de zalving?
3. Waarom heeft Jezus recht op de naam Christus?
4. Wanneer is Christus gezalfd tot Zijn drie ambten?
5. Waar is de zalfolie in het Oude Testament een beeld van?
6. Waarom is Christus uiteindelijk veroordeeld?
Mt.26:63.
7. Wat is het werk van de Zaligmaker als profeet?
8. Leg de uitdrukking van Justus Vermeer uit: "Jezus (als profeet) drijft tot Jezus (als priester)".
9. Waarin ligt de eenheid van de drie ambten?
10. Wat is het belang van Christus' priesterlijk werk als we bidden?
11. Wat zijn de vijanden waartegen Christus als koning de christenen beschermt?
12. Noem enkele voorbeelden hoe een christen op Christus gaat lijken en weer profeet, priester en koning wordt..
13. 'Gebruik maken van Christus' betekent dat je steeds tot Hem gaat om genade. Bij voorbeeld je gaat tot Christus als profeet om onderwijs. Waarom maakt een gelovige gebruik van Christus als priester?

Zondag 13

Kinderen

1. Wat waren de twee punten van de preek?
2. Door wie werd voorgezegd dat Maria's zoon groot zou zijn?
3. Christus is de Zoon van God; Gods kinderen zijn kinderen van God. Wat is het verschil?
4. Als Gods kinderen geadopteerde(aangenomen) kinderen zijn, wie zijn dan hun echte ouders?
5. Waaruit blijkt de liefde van God de Vader?
6. Waardoor gaat de verloren zoon in de gelijkenis terug naar zijn vader?
7. Wat betekent de naam Heere?
8. Uit welke slavernij verlost de Heere Jezus?

Jongeren

1. Christus' grootheid ligt in Zijn vernedering. Probeer dat uit te leggen.
2. Wat moeten Gods kinderen steeds opnieuw leren?
3. Leg uit: buiten Christus' Borgschap komt niemand tot het kindschap.
4. Wat betekent het dat Christus de eeuwige Zoon van God is?
5. Wat is de situatie van Gods kinderen voordat ze worden geadopteerd?
6. Wat zijn de drie oorzaken dat zondaren een kind van God kunnen worden?
7. Waaruit blijkt de liefde van Christus?
8. Wat bedoelen we met de verzegelende liefde van de Heilige Geest?
9. Wat betekent het woord Kurios?
10. Hoe worden we het eigendom van Christus?
11. Waarom is het een zegen om een slaaf van Christus te zijn?

